

Hoe zou wet 229 van de Codex Hammurabi er in deze tijd uit zien? U weet wel, dat is die wet waar de bouwwereld hard over lacht: "Heeft een bouwmeester een huis gebouwd dat instort, en de bewoner wordt daarbij gedood, dan zal die bouwmeester gedood worden; wordt de zoon van de bewoner gedood, dan zal de zoon van de bouwmeester gedood worden."

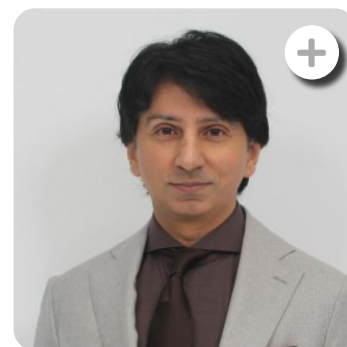
De Codex Hammurabi werd omstreeks 1755 voor Christus opgesteld en bevat belangrijke wetten die in het Babylonisch Rijk van die tijd golden. Voor de geïnteresseerden: de wetten staan gegraveerd in een zuil, die zich momenteel in het Louvre in Parijs bevindt. Bij overtredingen en misdaden staan op de stèle ook straffen beschreven, die relatief zwaar waren. De doodstraf, onder meer door verdrinking, was eerder regel dan uitzondering. Een belangrijk uitgangspunt bij lichamelijk letsel was het principe 'oog om oog, tand om tand'. Ofwel het talioprincipe, of *ius taliones*, dat ook in de eerste vijf Bijbelboeken, de joodse Thora, terugkomt. De Bijbel stelt in vers 8 van Deuteronomium 22 dat als je een nieuw huis bouwt, je rond het *platte* dak een hek moet maken, zodat het niet jouw schuld is als er iemand van het dak afvalt en sterft. De Quran (Koran) heeft het ook over veilig wonen.

Een wet is vaak een reflex voor zaken die niet goed zijn gegaan. De Codex Hammurabi was voor de mensen toen een grote vooruitgang. Wetteloosheid werd aangepakt en vetes geregeld en je bedacht je waarschijnlijk wel twee keer voordat je iemand iets aandeed. Bezint eer ge begint. Wetten die bijna 4.000 jaar geleden zijn opgesteld.

Anno 2023 na Christus – bijna 4.000 jaar na Babylon – zien het huis en de wereld er omheen er anders uit. In Nederland wordt een huis vaker in een binnenstedelijk gebied gebouwd dan in een weiland. Vroeger was dat anders. Klimaatverandering, zeespiegelstijging, zakkingen, transportbewegingen rondom het huis soms met gevaarlijke stoffen, rioolsystemen, kabels en leidingen rondom en binnen... Ik weet zeker dat Hammurabi dit allemaal niet wist.

En wie is nu de bouwmeester? De coördinerend constructeur? Deze vraag is ingewikkelder. Tijdens een pandemie – zoals tijdens de Coronaperiode – zijn wij geneigd ons huis aan te passen: verbouwen, aanbouwen en verduurzamen. Opeens een andere bouwmeester? Wie hangt als het misgaat?

Het is nog ingewikkelder. Wat als het jouw huis niet is, of beter gezegd een bouwwerk waar jij geen eigenaar van bent? Neem nou eens een spoorweg of een snelweg, een

bekijk ook

Constructieve veiligheid

Columns van Shahid Suddle

12 oktober 2023

Genezen is beter dan voorkomen?

- Shahid Suddle

lees meer over
Shahid Suddle

brug, een sluis of een tunnel. Dit zijn allemaal bouwwerken – vaak met belastinggeld gebouwd – die je wel eens gebruikt. Als deze dan instorten, komt er niet één maar meerdere personen tegelijkertijd om. Wat zou Hammurabi hiervoor verzonnen hebben?

De Nederlandse wetgever heeft Hammurabi – die in feite een veiligheidsrisico afdekt – geholpen. Zo is er wetgeving voor o.a.:

- de ruimtelijke ordening nabij opslag en transport gevaarlijke stoffen;
- tunnelveiligheid die de veiligheid van de gebruiker waarborgt;
- veiligheid van werknemers die binnen bedrijven – al dan niet met gevaarlijke stoffen – werken;
- veiligheid van consumentenproducten, cosmetica, voedselcontactmaterialen en speelgoed;
- veiligheid van gebouwen, voorkoming en bestrijding van rampen;
- verkeersveiligheid bij wegen;
- bouwwerken: gemeenten hebben Bouw- en Woningtoezicht hebben ingericht, die bij een bouwvergunning van een bouwwerk controleert op de constructieve veiligheid, brandveiligheid en bouwfysica van dit bouwwerk.

Toch gebeuren er ongelukken. Het staat wekelijks en soms dagelijks in het nieuws. Hoe zou de Codex Hammurabi er anno 2023 uit zien?

Vanuit het oogpunt van veiligheid zouden ontwikkelaars en ontwerpers niet alleen rekening moeten houden met de stevigheid van het te bouwen bouwwerk, maar juist ook met de omgeving. Dit is een uitdaging waar we in de komende jaren aandacht aan moeten schenken, ook vanaf de schoolbanken. Alleen dan heeft Hammurabi geen poot om op te staan!

Reacties

Naam

Bedrijfsnaam

E-mail (wordt niet getoond op de website)

Reactie